

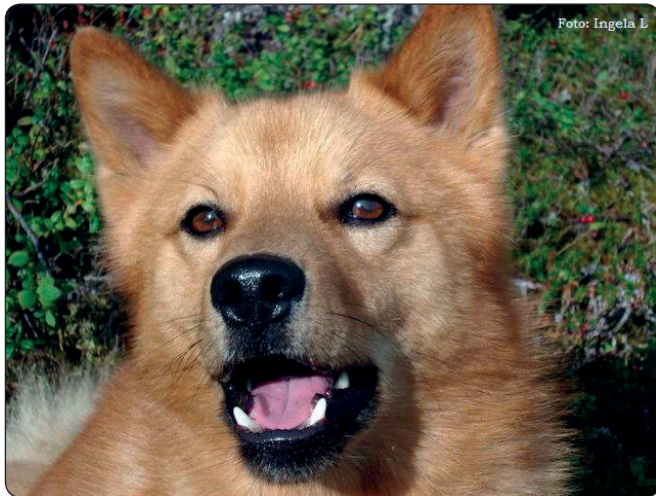

Raskompendium för FINSK SPETS

Grupp 5
FCI-nummer 49
Originalstandard 2014-11-03
SKK:s Standardkommitté 2015-12-16

Referenser:

Text och bilder med tillstånd från Antti Aarnio: The Finnish Spitz Breed Standard Explained från Finnish Spitz Breeds Club Antti Aarnio 2002.
Grupp 5 SKK:s Rasstandard för Finsk Spets

Producerad av:

SSF:s Exteriörkommitté 2007-2008 bestående av:
Åke Jonsson, Ivar Karkiainen, Ove Sjöström,
Thomas Jonsson, Kjell Pettersson,
Ann-Kristin Persson och Ewa Widstrand.

Reviderad av:

Lennart Jönsson och Ewa Widstrand 2015 på
SSF:s uppdrag, ny FCI standard 2015-05-27

Foto:

Finska Spetshundsklubbens arkiv.

Pekka Teini

Kosti Kivelä

Mervi Härkönen

Antti Aarnio

Bengt Persson

Lennart Jönsson

Ivar Karkiainen

Göran Hellström

Innehåll

Inledning.....	4
Uppbyggnad av detta kompendium.....	4
Några historiska hundar:	6
Helhetsintryck:.....	7
Viktiga måttförhållanden:.....	7
Uppförande/karaktär:.....	7
Huvud:	8
Stop	8
Nostryffel	9
Nosparti	9
Läppar	9
Käkar/Tänder	9
Kinder	9
Ögon.....	9
Öron	9
Hals:	10
Kropp:.....	10
Svans	11
Extremiteter:	12
Framställ:	12
Bakställ:	12
Rörelser:	13
Hud:.....	13
Päls:.....	14
Färg	14
Storlek/vikt:	15
Fel:.....	15
Diskvalificerande fel:	15
Nota bene:	15
Testiklar:	15

Inledning

Detta kompendium är framtaget för att användas vid exteriördomarkonferenser. Det vänder sig till exteriördomare samt blivande exteriördomare och till speciellt intresserade såsom uppfödare med flera. Bilderna är utvalda för att illustrera sådant som rasklubben vill fästa domarkårens uppmärksamhet vid, och för att i förekommande fall tjäna som goda exempel.

Uppbyggnad av detta kompendium

I detta kompendium ingår den av SKK fastställda rasbeskrivningen. Denna har markerats med orange bakgrund.

De kommentarer som förekommer har blå bakgrund, och är Specialklubben för skällande fågelhundars, SSF:s egna åsikter.

Standard för FINSK SPETS

Ursprungsland/ hemland	Finland
Användningsområde	En jakthund avsedd för jakt främst på skogsfågel, även till viss del på mindre rovdjur, sjöfågel och älg. En hund med intensiv jaktlust. Den söker upp viltet mycket självständigt men dock samarbetsvilligt och markerar vilt med skall.
FCI-Klassifikation	Grupp 5, sektion 2 Med arbetsprov
Bakgrund/ändamål	<p>Det är känt att redan för hundratals år sedan användes hundar som i typ liknar finsk spets för jakt på allt slags vilt i hela landet. Den ursprungliga målsättningen var att avla fram en jakthund som med skall väl skulle markera fågel som satt i träd, men hunden skulle också vara vacker. När rasens stamboksregister påbörjades på 1890-talet förekom hundar av den eftersträvade typen och arbetssättet främst i landets östra och norra delar.</p> <p>Den första rasstandarden fastställdes år 1892. Redan samma år anordnades rasens första specialutställning och år 1897 det första jaktprovet för trädsköllare på skogsfågel.</p> <p>Numera är rasen mycket allmän i både Finland och Sverige. Den är avlad från en ren naturstam och är en viktig del av den finska kulturen. Finsk spets utsågs till Finlands nationalras år 1979. År 2006 slöts en överenskommelse mellan den Finska kennelklubben och den Ryska kynologiska federationen att samla den karel-finska laikan och den finska spetsen som en ras, med standard för finsk spets.</p>

Några historiska hundar:

Rehvi en hane från ursprungspopulationen som tilldelades 1: pris på Finska kennelklubbens första utställning 1891

Tiken **Kiltti** var den första Finska Spets tik som tilldelades första pris. Beundrad för sitt rävliska huvud

Hanen **Halli av Tampio** SKK690 född 1894 i Hyrynsalmi från ursprungspopulationen, var pionjären för den kvadratiska hunden.

Hanen **Ch Nätti** SKK 1714/V11 också från ursprungspopulationen född 1906 i Sotkamo, befäste den kvadratiska hunden.

Helhetsintryck

Finsk spets skall vara under medelstorlek, nästan kvadratisk byggd, torr, fast och ha god resning.

Kommentarer

Den finska spetsen är en kvadratisk, stramt byggd spetshund. Kroppslängden ska vara ungefär lika med mankhöjden. Tiken får vara en aning rektangulär. Den ska vara kompakt men lätt, med välutvecklad, lagom grov benstomme och torr, kraftig muskulatur och får varken vara tung eller spinkig. Kroppskonstitutionen ska vara lätt och ge intryck av styrka och robusthet.

Det väsentliga för könsprägel hos en hanhund är ett kraftigt utvecklat huvud, ett resligt framparti, kraftig hals och i förhållande till tiken ska hanen ha smalare kors och bäcken, kort länd samt en utpräglad muskulatur. Tiken kännetecknas av bredare bäcken och ett förhållandevis längre ländparti. Mankpartiet behöver inte vara nämnvärt högre än korset, halsen är smalare, huvudets linjer mindre markerade och muskulaturen rundare.

Idealhunden ska ge intryck av en typisk spetshund med mycket stor rörlighet och uppmärksamhet, vara av idealstorlek och ha mycket god anatomi och sund mentalitet samt ha varmt röd och klar färg.

För att få ett bra generellt intryck, är det viktigt, att hunden uppträder bra och blir bra uppvisad i ringen. Det innebär också att hunden skall röra sig i balanserat trav.

Tik av utmärkt typ

Hane av utmärkt typ

Viktiga måttförhållanden

Kroppslängden skall vara samma som mankhöjden. Bröstkorgens djup skall vara något mindre än hälften av mankhöjden. Förhållandet mellan nosparti och skalle skall vara ca 3:4. Skallen är något bredare än dess längd, skallbredden mäter detsamma som djupet.

Kommentarer

Enligt SPJ så har sista meningen ovan blivit fel, skall vara *"Skallens längd skall vara litet större än bredden, som är samma som djupet"* som det står i gamla rasstandarderna.

Uppförande /karaktär

Rasen skall vara livlig, energisk, modig och beslutsam. Den kan vara något reserverad mot främlingar, men får aldrig vara aggressiv.

Kommentarer

Den finska spetsens karaktärsdrag ska vara typisk spetshundens, uppmärksam och oförvägen. Den ska ge intryck av vakenhet, livlighet och självsäkerhet. Den får inte vara nervös, skygg, aggressiv mot människan, alltför slö och loj eller nervöst skällig. Hund vars mentalitet inte medger eller i hög grad försvårar bedömning, ska oavsett exteriöra förtjänster tilldelas noll (0) i pris.

Finsk spets har egenartad karaktär och är bara trogen sin husse och familjen. Den är mycket klok. Den är känslig för aga och kan ta illa upp för tid och evighet. Den glömmet sällan en oförrätt. Dess skall- och alarmtröskel är låg.

Den har under århundraden som jakt- och vallhund lärt sig att inom sitt revir urskilja vänner och fiender – pålitliga och de, som ska vaktas. Detta utspelar sig också när domaren, närmar sig hunden i utställningsringen. "Ögonen är själens spegel". På bråkdel av sekund vid ögonkontakt mellan domare och hund räcker det för hunden att besluta vilken slags människa han har framför sig. Den generella regeln är, att om hunden noterar, att den närmande personen är vänligt inställd, inte rädd och betar sig naturligt, har man visat för hunden att hon/han är pålitlig. När man vunnit hundens förtroende är den därefter lätt att handskas med.

Huvud

Skallparti

Skallpartiet skall ovanifrån sett vara äggformat och jämnt breddas mot öronen. Skallen skall vara bredast mellan öronen. Hjässan skall, från sidan och framifrån sett, vara något välvd. Skallens och nospartiets överlinjer skall vara nästan parallella. Pannfåran skall vara mycket grund. Ögonbrynsbågarna och nackknölen skall vara aningen markerade.

Kommentarer

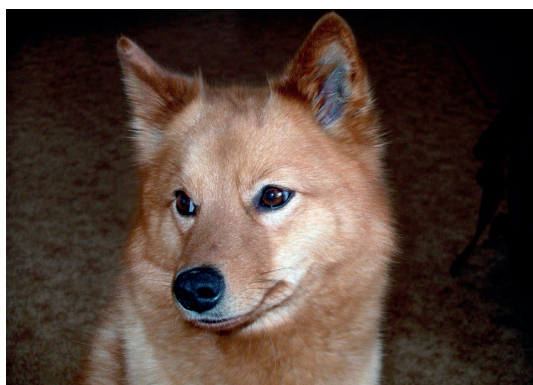
Huvudet ska vara torrt, välskuret och såväl framifrån som från sidan sett kilformigt och får varken vara tungt, grovt eller snipigt. Nospartiet ska vara finskuret och tydligt avsmalnande, dock inte snipigt. Pannavsatsen skall vara tydligt markerad. Pannan ska vara välvd och hjässan i det närmaste plan.

Utmärkt huvud uppifrån.

Utmärkt hanhundshuvud.

Utmärkt tikhuvud

Stop

Stopet skall inte vara mycket markerat. Vinkeln mellan nosrygg och hjässlinje skall vara tydlig.

Kommentarer

Brant eller kullrigt pannstop/avsats bör uppmärksammas av domaren.

Aningen kullrig hjässa

Ett alltför plant stop

Nostryffel

Nostryffeln skall vara tämligen liten och becksvart.

Nosparti

Nospartiet skall vara smalt, torrt och såväl ovanifrån som från sidan sett jämnt avsmalnande. Nosryggen skall vara rak. Underkäken skall vara tydligt markerad.

Läppar

Läpparna skall vara åtliggande, tämligen tunna och väl slutna med bra pigment

Käkar/Tänder

Käkarna skall vara kraftiga. Tänderna skall vara välutvecklade och symmetriskt ansatta. Normalt tandschema. Väl slutet saxbett

Kommentarer

Inga andra bett än det föreskrivna saxbettet är tillåtna. Tandbortfall förekommer och tandstatusen skall kontrolleras noga av domaren samt specificeras i domarkritiken. Alla tandbortfall, (utom PM1 och M3) räknas som fel. Vid avsaknad av fler än tre övriga tänder rekommenderar klubben prisnedsättning med ett steg per tand. Många saknade tänder är diskvalificerande

Kinder

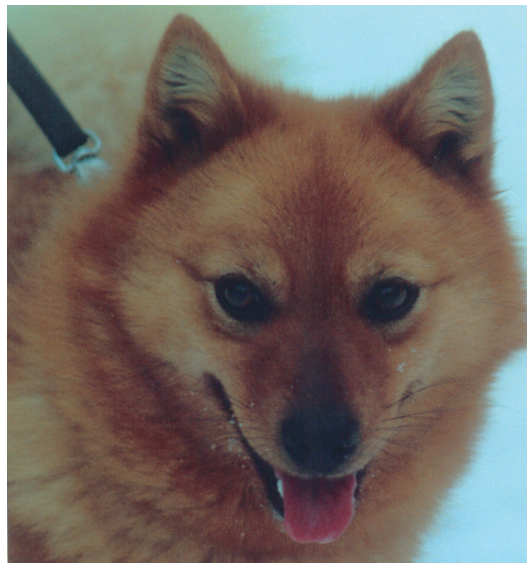
Okbågarna skall vara aningen markerade.

Ögon

Ögonen ska vara medelstora, mandelformade, något snedställda och helst mörka till färgen. Uttrycket skall vara livligt och uppmärksamt.

Kommentarer

Ögon skall vara klara, lagom stora och inte för djupt liggande och med tätt slutande mörka kanter

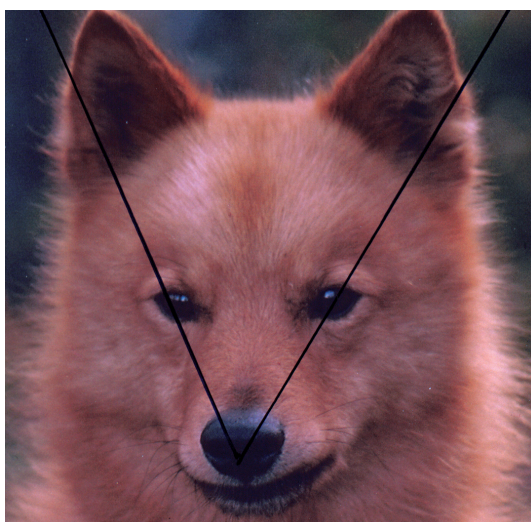
Felaktigt uttryck p.g.a. alltför runda och framträdande ögon

Öron

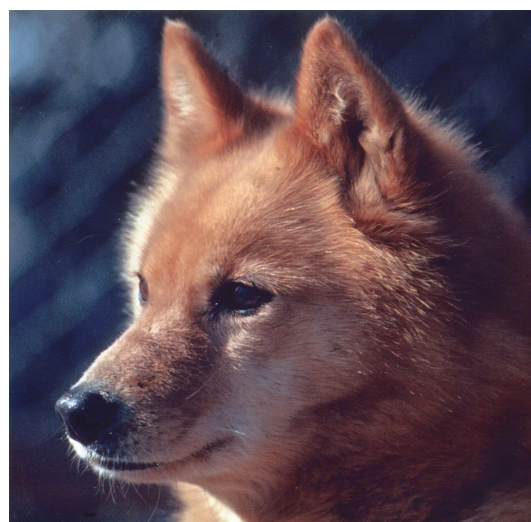
Öronen skall vara relativt högt ansatta, alltid upprättstående, tämligen små, spetsiga, behårade med fint pälsår och mycket rörliga.

Kommentarer

Mjuka inte helt upprättstående öron är helt otypiska och utesluter hunden från pris på utställningen. Stora, tjocka, alltför rikligt hårbeklädda, lågt ansatta och öron med avrundade spetsar är inte önskvärda och bör uppmärksammas av domaren. Om hunden vid bedömning inte någon gång spetsar öronen, får den inte prisbelönas. När man definierar öronens ansättning, måste man ha någon utgångspunkt. Som sådan kan man hålla en rak linje, som utgår från mittpunkten av nospiegel, via ögats mittpunkt och till halva örats ytterkant(se bild).

Korrekt öronansättning

Vackert huvud med korrekt uttryck.

Hals

Halsen skall vara muskulös utan löst halsskinn. På grund av den täta pälsen verkar halsen relativt kort hos hanhundar och medellång hos tikar.

Kommentarer

Halsen ska vara torr men kraftig och bäras högt. En relativt lång hals påverkar fördelaktigt rörelsebalansen. En mycket kort hals verkar neddragande på helhetsintrycket. Speciellt hos hanhunden bör nackprofilen vara något välvd (konvex). En stolt uppburen hals är en grundläggande faktor för rasens generella intryck.

Kropp:

Manke

Manken skall vara tydligt markerad, i synnerhet hos hanhundar.

Rygg

Ryggen skall vara tämligen kort, plan och muskulös.

Kommentarer

Rygglinjen skall vara fast och stabil samt vara svagt sluttande över mankpartiet samt därefter horisontell. Den idealiska ryggen är sålunda inte linjerak bl.a. därför att mankpartiet är högre och korset svagt sluttande. Såväl sänkt rygg (svank eller eftergivande rygg) som uppskjutande rygg är felaktigt och sänker prisvärden.

Vackert kroppad tik med utmärkt överlinje

Välkroppad och proportionerlig hane

Ländparti

Ländpartiet skall vara kort och muskulöst.

Kommentarer

Förhållandevis brett hos tikar.

Kors

Korset skall vara medellångt, väl utvecklat och svagt sluttande.

Kommentarer

I förhållande till tik skall hanhund ha smalare kors och bäcken. Korsets lutning skall vara ca. 30 graders vinkel mot horisontalplanet. Ett kort kors medför ett smalt lår och sänker prisvalören. Med kort kors följer också ofta trubbiga knäleds- och hasvinklar, vilket kan medföra att bakdelen skjuts uppåt så att hunden blir överbyggd. Ett kors med större lutningsvinkel, har till följd att bakbenen blir ställda för långt in under kroppen, vilket påverkar rörelsemönstret så att bakbenssteget blir otillräckligt.

Bröstkorg

Bröstkorgen skall vara lång och nå nästan till armbågen, inte påtagligt bred. Revbenen skall vara något välvda. Förbröstatet skall vara normalt utvecklat och inte särskilt uttalat.

Kommentarer

Fronten skall ha normalbredd, d.v.s. 5-7 cm Bröstkorgens uppgift är att ge tillräcklig utrymme och skydd för de inre organen, fram till bogens främre del. Bröstkorgens form skall alltid konstateras med händerna – det räcker inte att enbart bedöma dess konstruktion med syn.

Underlinje och buk Buklinjen skall vara något uppdragen.

Kommentarer

Pälsen påverkar underlinjen och buklinjens form. Dålig underlinje försvagar helhetsintrycket.

Svans

Svansen skall krökas framåt från ansättningen och tätt efter ryggen varefter den skall hänga ned och svagt böjas bakåt mot bakstället och trycka mot låret. Svansspetsen skall nå ned till lårets mitt. Utdragen skall svansen nå ungefär till hasleden.

Kommentarer

Eftersom ett av spetsens viktigaste kännetecken är en ringlad svans, måste den finska spetsen vid bedömningen vid något tillfälle bära svansen ringlad i annat fall kan den inte prisbelönas.

Om inte svansspetsen når nedanför rygglinjen, sänkes prisvalören minst ett steg. En alltför kort, liksom en svans med alltför hög bäge, eller en hård knuten svans verkar neddragande på helhetsintrycket och utesluter CK.

Vackert böjd och tillräckligt lång svans med aningen långa hår.

En perfekt formad svans.

Extremiteter:

Framställ Frambenen skall framifrån sett vara raka och parallella. Benstommen skall vara medelkraftig. Överarmen skall vara något kortare än skulderbladet och underarmen.

Skulderblad Skulderbladen skall vara fasta, mycket rörliga och inte mycket tillbakalagda

Kommentarer Skulderbladen är tätt ansatta till bröstkorgen. Hos en hund, som har utmärkt muskulatur, bildar skuldror och bröstkorgen en sammansluten helhet. Hos en hund som har dålig muskulatur kan man klart se, att skuldror är dåligt (löst) sammansatta med bröstkorgen. Har hunden utstående skulderblad blir följden att överarmen föres ut från bålen. Detta är synnerligen ofördelaktigt och verkar neddragande på helhetsintrycket.

Tillräcklig benstomme och välformad front

Överarm Överarmen skall vara något kortare än skulderbladet, Den skall vara något sluttande och stark.

Kommentarer Tillsammans med skulderbladskammen skall överarmen vara kraftig och ligga väl intill bröstkorgen men dock vara väl rörlig.

Armbåge Armbågarna skall vara rakt bakåtriktade och befinna sig framför en lodrät linje som är dragen genom skulderbladets högsta punkt.

Underarm Frambenen skall vara medelkraftiga och lodräta.

Mellanhand Mellanhanden skall vara medellång, endast svagt sluttande och elastisk.

Kommentarer Friska och fjädrande handlovar är ett grundläggande element för smidiga rörelser.

Framtassar Framtassarna skall vara rundade, likt katt-tassar med väl slutna och väl välvda tår. Trampdynorna skall vara spänstiga, alltid svarta till färgen och på sidorna täckta av tätt hår.

Kommentarer Skall vara riktade rakt framåt. Utåtvidna (fransyska) eller långa, platta och slappa framtassar nedsätter rörelseförmågan och bör uppmärksammas av domaren.

Bakställ Bakstället skall vara kraftigt och för rasen normalt vinklat. Bakifrån sett skall benen vara raka och parallella. Benstommen skall vara medelkraftig. Låret skall vara något längre än underbenet.

Kommentarer De horisontella avstånden mellan höftleder, knäleder, haser och baktassar skall vara sinsemellan lika. Är avståndet mellan haserna mindre uppkommer så kallad kohas. Är avståndet mellan baktassarna mindre uppstår marktrånghet. När hund står på plats och känner sig beredd i en snabb eller oväntad situation, t.ex. utställningsringen, då kan den stå med bakbenen kraftigt utåtvridna. Startställningen är färdig. Således kan också en rätt och friskt byggd hund ibland få bedömningen – starkt utåtvridna bakben.

Lår Låren skall vara medellånga och tämligen breda med välutvecklad muskulatur.

Kommentarer Låret ska bilda nästan en rät vinkel mot bäckenbenet.

Knäled Knälederna skall vara framåtriktade och måttligt vinklade.

Underben Underbenen skall vara muskulösa.

Kommentarer Underbenet ska vara lika långt eller något längre än lårbenet. För korta underben medför att extremiteterna kommer för långt in under kroppen vilket medför så kallad underställning och vid för långa blir förhållandet det motsatta sk. bakställd eller överbyggd.

Has Hasorna skall vara relativt lågt ansatta och måttligt vinklade.

Mellanfot Mellanfoten skall vara relativt kort, kraftig och lodrät.

Baktassar Baktassarna skall vara något längre än framtassarna. De skall vara rundade, likt katttassar med väl slutna och väl välvda tår. Trampdynorna skall vara spänstiga, alltid svarta till färgen och på sidorna täckta av tätt hår

Kommentarer Baktassarna skall vara riktade rakt framåt

Rörelser Rörelserna skall vara lätta, kraftbesparande och täcka mycket mark. Rasen växlar lätt från trav till galopp, vilket är den mest naturliga gångarten. Benen skall röra sig parallellt. Hunden skall ha explosivt snabb galopp då den rusar efter vilt

Kommentarer Rörelserna är mycket viktiga och uppgiften att analysera dem rätt är viktigt. Domaren kan bedöma rörelserna bäst, när dessa granskas i en stor triangel. Rörelserna blir då sedda från sidan samt fram- och bakifrån. Från sidan sett skall rörelserna vara i balans med vinklarna, både fram och bak, det är nyckeln till rätta och uthålliga rörelser. Felaktiga vinklar, obalans och högt hull kombinerat med otillräckliga muskler förorsakar generellt oeffektiva och bristfälliga rörelser. Den livliga Finska spetsens mest typiska rörelseform är galopp men i utställningsringen skall den uppvisas i trav.

Hud Huden skall överallt vara åtliggande och utan rynkor.

Korrekt underben

S.k. 'björnfot' p.g.a. dålig stabilitet i mellanfot och has

Päls:

Pälsstruktur

På bålen skall pälsen vara tämligen lång, till hälften rest eller helt strittande, på nacken och ryggen styvare, utstående. På huvudet och benen, med undantag av benens bakre del skall pälsen vara kort och åtliggande. Det styva håret på skulderna skall i synnerhet hos hanhundarna vara betydligt längre och grövre. På lårens baksida och svansen skall håret vara långt och tätt. Underullen skall vara kort, mjuk, tät och ljusare i färgen.

Kommentarer

Fel i pälsstrukturen kan vara för mjukt, kort eller åtliggande täckhår eller avsaknad av bottenull. Endast i undantagsfall är täckhåren för långa och delar sig. Vågigt eller krusigt hår får inte godkännas. Svansens täckhår får inte vara så långa att plym bildas (håren är inte upprättstående).

Päls i övre gräns gällande längd och mängd

Tillräckligt bra päls

Färg

På ryggen ska färgen vara klart röd- eller gyllenröd helst en lysande klar färg. En ljusare färgnyans skall finnas på insidan av öronen, kinderna, hakan och bröstet, magen och insidan av benen, lårens baksidor samt svansen. En liten vit fläck på bröstet och litet vitt på tassarna är tillåtet.

Kommentarer

Pälsen får inte klippas, färgas eller trimmas. Idealfärgen är den klara, varmt röda med ljusa nyanser, men får variera från gul- röd till mörkt röd- brun. Matt enfärgade djupröda hundar, eller oklara eller orena färger är mindre önskvärda och bör uppmärksammas av domaren. Färg utan nyanser är inte idealiskt, ljusa partier skall finnas s.k seltecken. Oren färg är klart otypiskt, likaså från grundfärgen klart avgränsade fläckar eller tecken. I extrema fall utesluter dessa avvikelser hunden från pris. Vitt tolereras endast på tår och som en liten strimma max 1 cm bredd, eller fläck i en kronas storlek på bröst eller bringa. Vitt med skarpa kanter är ett fel samt även om det förekommer mer än en vit fläck. Helsvart underkäke eller rikligt förekommande svarta stickelhår på rygg och svansens översida är ej önskvärt. Detta kan påverka prisvärden i förhållande till graden av avvikelse.

Brun-Röd något mörk

Gul-Röd mycket ljus

Vackert klart röd färg med utm. selmarkeringar

Storlek/vikt:

Mankhöjd Hanhundar 44 - 50 cm, idealhöjd 47 cm
Tikar 39 - 45 cm, idealhöjd 42 cm

Kommentarer Målsättningen är att få fram hundar av idealhöjd, som är tillräckligt torra och lätta men samtidigt starka och välutvecklade.
Mankhöjd skall mätas och noteras.

Fel: Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete.
Saknade tänder (undantaget PM1 och M3)

Diskvalificerande fel:

Aggressiv eller extremt skygg.
Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter skall diskvalificeras.
Öron som inte är upprätta.
Nostryffel som inte är svart.
Ögon som är skarpt gula eller blå.
Över eller underbett.
Svansknyck, kotdefekt.
Stora vita markeringar på bröstet och/eller vit socka.
Färger som väsentligt avviker från grundfärgen.
Vågig eller lockig päls.
Mankhöjd annan än den i standarden angivna.
Många saknade tänder (undantaget PM1 och M3)

Nota bene: Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

Testiklar: Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

www.tradskallare.se